

INTERPELLATION TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2019-11-20
Besvaras senast
2019-12-04

Till statsrådet Peter Eriksson (MP)

2019/20:154 Biståndet till Afghanistan

Nyligen publicerade tidningen Expressen ett reportage om Afghanistan som bland annat berör frågan om hur bistånd missbrukas och finansierar talibanerna.

Forskaren Said Reza Kazemi från den oberoende och Sidafinansierade forskningsinstitutionen Afghanistan Analyst Network, som intervjuas i Expressen, påstår att han aldrig har stött på en hjälporganisation som inte har betalat skatt till talibanerna.

För dem som följer Sveriges biståndspolitik i allmänhet och Afghanistan i synnerhet är detta naturligtvis inget nytt.

I april 2018 publicerade USA:s försvarsdepartement en revisionsrapport som påpekar ett antal synnerligen allvarliga brister i hur givarkollektivet, Världsbanken och den afghanska regeringen förvaltar biståndet som går via instrumentet ARTF.

I korthet fokuserar kritiken på det faktum att pengar betalas ut utan att givarkollektivet vet vem mottagaren är, att de afghanska myndigheterna inte klarar att avlägga korrekta rapporter om betalningsmottagare och att uppföljningen om vad som hänt med pengarna i många fall är obefintlig.

Den bristfälliga tillsynen har också förvärrats av det faktum att afghanska myndigheter har stor flexibilitet i hur de får använda biståndsmedel. Givarkollektivet har inte heller klarat att ge riktlinjer om var medlen ska fördelas geografiskt, vilket har lett till utbetalningar i områden som kontrolleras av talibaner.

Den ansvarige utredaren John Sopko medger att givarkollektivet dels medvetet sett mellan fingrarna på förskingring och det faktum att fonden finansierat regelrätta krigsherrar, dels underblåst korruption genom att skjuta till för mycket pengar, för snabbt och med alldeles för lite kontroll och dels förvärrat den militära konflikten genom att undergräva allmänhetens förtroende för den afghanska regeringen och bryta ned moralen hos dess militär.

Jag ställde därför i förra året frågan till Sida hur man ser på dessa problem, varpå jag fick svaret: ”ARTF genomförs i en av världens svåraste kontexter, med pågående krig och en svag statsförvaltning och där utvecklingsbehoven är

enorma. ARTF:s uppföljning är anpassad till detta.” Vidare: ”Då givare, banken och regeringen var överens om att ytterligare stärka ARTF:s uppföljning och utvärdering av resultat togs en åtgärdsplan (ARTF Anti-Corruption and Results Monitoring Action Plan) fram under 2017. Nuvarande arbete med uppföljning och anti-korruption sker i enlighet med åtgärdsplanen.”

Mot bakgrund av detta vill jag fråga statsrådet Peter Eriksson:

1. Händer det att Sidafinansierade hjälporganisationer betalar ”skatt” till talibanerna och om så är fallet, hur kommer statsrådet att agera?
2. Har ARTF:s Anti-Corruption and Results Monitoring Action Plan från 2017 fungerat och om så inte är fallet, hur avser statsrådet att följa upp hur det svenska biståndet till Afghanistan används?

.....
Ludvig Aspling (SD)

Överlämnas enligt uppdrag

Anna Aspegren